

Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakoinnin uutiskirje 2/2022

Ammattibarometrin uudistustyö etenee

Vuonna 2021 aloitettu Ammattibarometrin kehittäminen on edennyt suunnitellusti. Tavoitteena on, että konsepti uudelle mallille on valmis tammikuussa 2023. Kuluva syksyn aikana olemme keränneet lisätietoa toimivista ennakoitinkäytännöistä sekä -menetelmistä. Kerätyn tiedon ja kokemusten avulla olemme yhdessä Gofore Oy:n kanssa rakentaneet tulevan mallin konseptia. Ammattibarometrin uudistaminen pitää sisällään sekä teknisen toteutuksen että ennakointiprosessin. Teknisessä toteutuksessa tullaan hyödyntämään mm. Työmarkkinatorin teknisiä ominaisuuksia sekä Työvoimatiekarta -hankkeessa kehitettyä datamallia. Julkinen verkkosivusto tullaan uudistamaan perusteellisesti. Tämän lisäksi luodaan erillinen raportointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on kerätä ennakoitintiedot, mutta myös tuottaa tietoa ennakoitintyön tueksi.

Kehitystyön tavoitteena on tuottaa entistäkin laadukkaampaa lähitulevaisuuden ennakoitintietoa työvoima- ja osaamistarpeista. Uudessa konseptissa painopiste siirtyy ammasteista toimialoihin ja osaamisiin. Laadukkaana ennakoitintiedon tuottamiseksi tarvitaan laajaa yhteistyötä sekä valtionhallinnon sisällä, että sidosryhmien kanssa työskennellessä.

TEM ja alueelliset ELY-keskukset järjestivät lokakuussa neljä työpajaa, joista jokaisessa käsiteltiin eri teemaa. Ensimmäinen työpaja järjestettiin Kuopiossa. Työpajan teemana oli toimialakohtaisuuteen liittyvät kysymykset, kuten ammatti- ja toimialaluokitteluun liittyvät haasteet. Toinen työpaja, jonka teemana oli ennakoitintyökykyiden kasvattaminen, järjestettiin Salossa. Kolmas, osaamistarpeiden ennakoimiseen liittyvä työpaja, järjes-

tettiin Lahdessa. Viimeinen työpaja pidettiin Järvenpäässä ja sen teemana oli sidosryhmäyhteistyö. Työpajat tuottivat hyödyllistä tietoa asioista, joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota uutta konseptia suunniteltaessa.

Uusi Ammattibarometri otetaan käyttöön ensi vuoden syksyllä. Uuden konseptin mukainen ennakoitintyö on jossain määrin raskaampaa aikaisempaan verrattuna, joten ennakoitintyö tehdään jatkossa kerran vuodessa syksyisin. Ensi vuoden keväällä uutta konseptia tullaan vielä testaamaan yhdellä ELY-alueella. Syksyn aikataulu ennakoitintyön ja tulosten julkaisun osalta tullee noudattamaan ns. vanhan ammattibarometrin syksyn aikataulua.

Lisätietoja:

Erityisasiantuntija Reino Savolainen
p. 029 504 7268
reino.savolainen@gov.fi

Erityisasiantuntija Minna Ylikännö
p. 029 504 7102
minna.ylikanno@gov.fi

Uutisia alueilta

Kainuu tarttuu ennakointiin mahdollisena työmarkkinoiden kohtaantohaasteiden ratkaisuna

Kaikkialla Suomessa vaikuttavaan työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaan on pureuduttu ympäri valtakunnan erilaisten toimenpiteiden avulla. Tulevaisuuden taidot - Kainuu ennakoit -hanke hyödyntää ennakoinnin mahdollisuuksia osaltaan kehittäessään ratkaisuja kohtaanto-ongelmaan Kainuussa.

Kainuun ennakoitinhankkeessa kartoitetaan kainuulaisen ennakoitintyön ja osaamistarpeiden lähtökohtia ja viestitään ennakoinnista selkeästi ja ymmärrettävästi. Hankkeen tärkeimmät päätavoitteet ovat osaamis- ja koulutustarpeiden ennakoinnin vahvistaminen ja toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen, maakunnallisen ennakoinnin ja seurannan toimintamallin luominen, kärkitoimialojen ennakoitintyön ja seurantafoorumityöskentelyn uudistaminen sekä ennakoinnin tuloksista viestiminen.

Hankkeen aikana on tarkoituksena luoda toimintamalli, jonka avulla ennakoinnin toimijat voivat laatia osaamisen kehittämisen tulevaisuuskuva 3-5 vuoden aikajänteellä ja etsiä ratkaisuja kohtaanto-ongelmaan. Toimintamallia kehitetään siten, että yritykset saadaan entistä tiiviimmin mukaan ennakointiin ja ennakoitintieto puolestaan yritysten avuksi kehittämistoiminnan suunnittelussa. Ennakoinnin toimintamallin suunnittelun yhteydessä viestintä nivotaan osaksi uusia toimintatapoja ja yhteistyötä.

Ennakoitihanke osallistuu ja osallistaa

Hanke järjesti 30.11.2022 Ennakoimalla ensi vuoteen - Kick Offin Kajaanissa, jossa perehdyttiin siihen, miksi ennakoitintyö on niin tärkeää ja miten juuri Kainuu, kainuulaiset työnantajat ja kainuulaiset osaajat voisivat hyötyä laajamittaisesta ennakoitiverkostosta. Tapahtumassa luotiin katsaus hankkeen toteutuneisiin toimenpiteisiin, joista esimerkiksi mainittiin työvoima- ja osaamistarpeiden kartoitus Kainuussa. Tuloksia tullaan hyödyntämään keväällä 2023, kun hanke toteuttaa ennakoitinkoulutuksia, Kainuun kärkiklusterien työpajoja ja on mukana järjestämässä virtuaalisia rekrytointimessuja.

Hanke on mukana myös aluekehittämisessä

Ennakoitihanke osallistuu Kainuun liiton kanssa yhteistyössä Kainuun aluekehittämiseen. Hankehenkilöstö on osa ennakoitintyön ja seurantarohmää Kainuussa, jonka keskusteluissa ennakoitintyö ja aluekehittäminen kulkevat käsi kädessä. Tämän lisäksi hanke on osallistunut maakuntien ennakoitintyöryhmien väliseen keskusteluun osaamisen ennakoitintyöstä yhdessä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen kanssa.

Tulevaisuuden taidot - Kainuu ennakoit -hanke rahoitetaan kokonaan Euroopan sosiaalirahastosta, ja hanketta hallinnoi Kainuun ELY-keskus. Hanke aloitti toimintansa 3.1.2021 ja päättyi 31.8.2023.

Lisätietoja:

Kainuun ELY-keskus

Projektipäällikkö Taina Leinonen
p. 050 306 6132
taina.leinonen@ely-keskus.fi

Projekti-suunnittelija Jonna Hänninen
p. 050 303 6279
jonna.hanninen@ely-keskus.fi

Kohti osaamisen ekosysteemiä KUUMA-seudulla

KUUMA-seudun tilannekuva 2022 on muodostettu kolmikantaisesti kuudentoista keskiuusmaalaisen tai siellä toimivan organisaation yhteistyössä. Prosessissa työkaluna käytettiin Sitran vuorovaikutteista toimintamallia Osaamisen aika. Seudun verkostot muodostavat yhdessä KUUMA-alueen osaamisen ekosysteemin, jota tällä hetkellä koordinoi Keski-Uudenmaan koulutus- ja tutkimuskeskus -yhtymä. Yhteisen tilannekuvan tarkastelu avulla halutaan tukea julkisen sektorin ja yritysten toimintaedellytyksiä alueella. Tavoitteena on elinvoiman edistäminen, kärkinä työelämän osajättilänsä ja yritysten kehittämis- ja hanke-toiminta alueella.

KUUMA-alueen ekosysteemi on vielä muotoutumis- ja harjoitteluvaiheessa. Sen operatiiviseksi osaksi on muodostumassa alueen koulutuksenjärjestäjien ryhmä, joka näillä näkymin aloittaisi systemaattisemman toimintansa vuoden 2023 aikana. Sen tehtävä on tarttua toimialakohtaisesti keskeisimpiin ja työllisyystilanteen kannalta akuuteimpiin ammattiteihin ja osaamistarpeisiin. Ekosysteemin keskeinen toimija on myös alueen kuntien omistama KUUMA-seutu liikelaitos, jonka puitteissa kokoontuu ekosysteemille yrittäjäjärjestöt. Yhdessä kaikki nämä seudun verkostot muodostavat KUUMA-alueen osaamisen ekosysteemin, jota tällä hetkellä koordinoi Keski-Uudenmaan koulutus- ja tutkimuskeskus -yhtymä. Osaamisen ekosysteemi on avoinna verkostoon haluaville KUUMA-seudun toimijoille, ja sen kokoonpano elää ja muuttuu ajassa.

Ekosysteemin tehtävänä on ylläpitää tavoitteellista vuorovaikutusta alueen oppilaitosten, alueen elinvoimatoimijoiden, yrittäjäkentän ja muiden työnantajaorganisaatioiden, kehittäjäorganisaatioiden ja työllisyystoimijoiden kesken. Tällä kokoonpanolla toimijat tapaavat toisiaan muutaman kerran vuodessa. Yhdessä kirkastetaan alueellista työllisyyden ja osaamisen tilannekuva. Tärkeää on muodostaa tulkintaa kansallisista ohjelmista ja linjauksista sekä nostaa esiin kehittämis- ja osaamisen tarpeita. Joiden hoitamiseen tarvitaan toimijoiden välistä yhteistyötä ja haetaan konkreettisia ratkaisuja olemaan valmiina työelämään. Samalla tehdään näkyväksi alueella tehtävää kehittämis- ja hanketyötä ja sovitaan mahdollisesta työ- ja yhteistyön käytännöistä. Kun ollaan hyvissä ajoin liikkeellä, voidaan paremmin esimerkiksi synkronoida osaamis- ja palvelujen yhteensopivuutta uusiin hallintorakenteisiin ja pementtää mm. siirtymävaihetta työllisyysalueisiin tältä osin.

Tilannekuva-prosessin toteutuksen ei ole tarkoitus jäädä mekaaniseksi harjoitukseksi, vaan se on ollut alku orastavalle pitkäjänteiselle yhteiselle kehittämistyölle alueellisen osaamisen ja työllisyyden ylläpitämiseksi. Tilannekuvan muodostaminen KUUMA-seudusta on ollut tärkeä lähtölaulus alueen elinvoimaisuuden kehittämiseksi yhdessä. Käsillä olevien mittavien muutospaineiden ja uudistusten takia vuorovaikutuksen toimijoiden välillä kannattaa olla jatkuvaa: tilannekuva muuttuu, ja sitä on hyvä päivittää taitekohdissa. Tämä tarkoittaa tulevaisuusnäkökulmista keskustelua ja erilaisten tulevaisuusnäköymien tarkastelua myös jatkossa.

Teksti: Henna Hyttiä

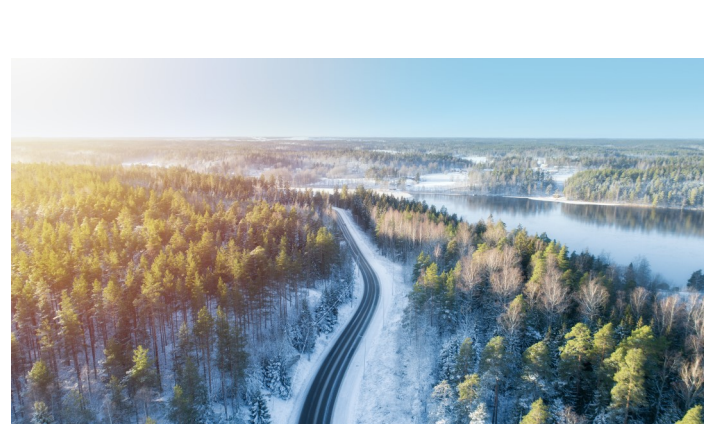
[Lue lisää](#)

Ajankohtaisia julkaisuja

Alueelliset kehitysnäkymät julkaistiin lokakuun lopulla

Arviot perustuvat 24.10.2022 julkaistuihin maakuntien ja seutukuntien nykytilaan ja lähiajan kehitysnäkymiä tarkastelemaan katsaukseen, jonka ELY-keskukset ovat laatineet yhdessä muiden keskeisten aluekehittäjien kanssa. Katsauksen arviot on tuotettu syyskuussa. Alueelliset kehitysnäkymät kootaan julkaisuksi kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin.

[Lue lisää](#)

Kuva: Adobe Stock

Kuva: Mostphotos

Syksyn 2022 Ammattibarometri julkaistiin marraskuussa

Tämän syksyn Ammattibarometri kertoo työvoimapolun kasvun lievästä taantumuksesta. Valtakunnantason työvoimapolun ammatteiksi määriteltiin tämän syksyn Ammattibarometrissa silti vieläkin yhteensä 56 ammattia 200 keskeisistä ammatista.

[Lue lisää](#)

Onko sinulla ideoita uutiskirjeeseen?

Työllisyys ja toimivat markkinat -osastolla on aloittanut tänä syksynä uusi korkeakouluharjoittelija, Mari Ammannen. Mari on kehittänyt Helsingin yliopiston poliittista historiaa ja työskentelee TEM:ssä erityisesti ammattibarometrin kehittämisen parissa.

Harjoittelija osallistuu myös uutiskirjeen valmisteluun ja kartoittaa parhaillaan ajankohtaisia työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointiin liittyviä hankkeita ja verkostoja. Jos organisaatiollasi on käynnissä tai pian alkamassa jokin teemamme mukainen ennakoitihanke tai alueellista yhteistyötä, josta voit ottaa yhteyttä Mari Ammannenille, otamme mielellään vastaan tietoa ja jutteleita osoitteeseen mari.oksanen@gov.fi.

Jos et halua jatkossa lukea tätä uutiskirjetä, ilmoitathan siitä meille (ennakoitintem@gov.fi), niin poistamme sinut sähköpostilistaltamme. Tietosuojaselosteeseen löydät [tältä](#).

Kannustamme jokamaan uutiskirjetä eteenpäin kaikille, joiden ajattelette olevan kiinnostuneita työvoima- ja osaamistarpeiden ennakoimiseen ja sen kehittämiseen.